

ALUMINIJ

Glasiło delovnega kolektiva tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

IZDAJA DELAVSKI SVET
TOVARNE GLINICE IN
ALUMINIJA
»BORIS KIDRIČ«
KIDRIČEVO

UREDNIŠKI ODBOR

FRANC MEŠKO — pred-
sednik; FILIP DOLINAR,
STOJAN KERBLER, dipl.
ing., ANTON KOKOL, CI-
RIL MURKO, IVAN MA-
ZERA, VOJTEH RAJHER,
dipl. ing., FRANC VRLIČ,
VOJO VELICKOVIČ, AN-
TON ZADRAVEC in odgo-
vorni urednik STANE TO-
NEJC, dipl. ing.

Tisk CP Mariborski tisk
Maribor
Rokopisov in slik ne vra-
čamo

ŠT. 7

JULIJ 1967

LETNIK V.

8. avgust - zgodovinski dan ptujske občine!

Občani ptujske občine letos že devetič praznujemo svoj občinski praznik, ki nas spominja na tragične dogodke ti-
stega mračnega dne, ko je leta 1942 peščica hrabrih parti-
zanov dala nadčloveški odpor nemškemu gestapovcem in
domačim nemškutarskim izdajalcem in kulturbundovcem.
Prav je, da si zato vsaj bežno približamo tiste mračne dni
nemške okupacije.

Ko so nemški osvajalci leta 1941 okupirali našo domo-
vino, se je pričelo pravo gorje tudi za vse svobodoljubne
občane ptujske občine, ki se pod nobenimi pogoji niso ho-
teli ukloniti ptujskim kulturbundovcem in nemčurjem, ki
so se že dolga leta prej pripravljali na ta dan začasnega
zmagoslavja, ki pa je žal bilo popolnoma prelito s krvjo
naših zavednih državljanov.

Prav zaradi teh izrodov je Ptuj bil prvi, ki je občutil
vse grozote nacističnih krvolokov na Štajerskem, saj so
Nemci že takoj prve dni po svojem prihodu v to staro-
davno mesto pričeli z aretacijami najbolj zavednih in na-
prednih Slovencev.

Eden za drugim so izginjali slovenski napisi v neuklon-
ljivem Ptuj, razpuščena so bila razna napredna društva,
sežigali so slovenske knjige, kar je seveda jasno pomenilo,
da je slednjič tudi za ptujske nemčurje in kulturbundovce
napočil njihov čas. S svojim neizprosnim terorjem so dali
vedeti vsem, ki niso bili na njihovi strani, da so sedaj tre-
nutno absolutni gospodarji in da ni ovire, ki bi jim lahko
preprečila njihov zmagovalni pohod.

Toda prav v tem so se krepko zmotili in se precej
ušteli v svojih močeh, saj so menda povsem pozabili na
tisto, na kar so z vsem zaupanjem gledali vsi svobodoljub-
ni občani ptujske občine — KPJ. Prav ta je namreč v ti-
stih usodnih, mračnih, najtežjih dneh bila edina, ki je
stopila na čelo podjarmljene in poteptane množice in jo
povedla v organiziran ter uspešen boj za osvoboditev izpod
fašističnega jarma.

Da je taka akcija KPJ in OF Slovenije bila povsem
pravilna, nam jasno dokazuje dejstvo, da je samo leto dni
po vdoru okupatorja na področje občine Ptuj že bila po
dobrih predpripravih formirana prva partizanska skupina,
ki se je takrat imenovala Slovenjgoriška — Lackova četa
in je postala strah in trepet tistih, ki so mislili, da so se
za stalno utrdili v Ptuj.

Kdo od starejše generacije ne pozna Jožeta Lacka, kdo
ne pozna Vinka Reša, ki je bil prvi komandant oziroma
komandir te hrabre čete, kdo ne pozna Zvonka Sagadina,
ki je kot prvi komisar čete bil gonilna duša te junaške
čete?

Strah in trepet, ki ga je s svojimi drznimi akcijami
sejala med okupatorji ta maloštevilna četa, sta pričela
fašistične krvoloke spravljati v pravi obup in jezo, saj niso
mogli verjeti, da bi se sploh mogel znajti kdo, ki bi se upal
postaviti po robu njim, ki niso poznali milosti za prav ni-
kogar in so imeli pred seboj le en sam cilj, kako čimprej
iztrebiti vse tisto, kar bi jim lahko škodovalo in jih oviralo
na njihovi krvavi poti do končne zmage, ki si jo je zamislil
histerični Hitler.

Bes nad tem, da jih strahuje nekdo, ki ga sploh ne
priznavajo, so občutili mnogi patrioti ptujske občine, saj
so Nemci in njihovi hlapci samo v letu 1942 postrelili več
kot 80 ljudi, mnoge pa so odpeljali na prisilno delo v Nem-
čijo in v koncentracijska taborišča, od koder skoraj ni bilo
več vrnitve, saj je večina od njih tudi tam ostala. Kakšno
metodo so Nemci uporabljali v teh taboriščih smrti, so
nam v našem časopisu že nekateri opisali, predvsem tova-
riš Fajfarič iz DE strojnega vzdrževanja, ki je spet pričel

(Nadaljevanje na 2. strani)

Preprečujemo nesreče na delovnih mestih!

Pred vsakim začetkom dela preglejmo stroje in naprave!

To je še posebej važno, če v
podjetju delamo v izmenah, ker
nikdar ne moremo vedeti, če je
bil stroj oziroma naprava pre-
dan naslednji izmeni v brezhib-
nem stanju. Delavci, ki delajo
v predhodni izmeni, morajo ob-
vestiti naslednjo izmeno o vseh
spremembah. Tako je nova iz-
mena poučena, v kakšnem stan-
ju so stroji oziroma naprave in
če je potrebno posvetiti določe-
nim napravam, strojem ali teh-
ničnem procesu posebno po-
zornost.

Če so potrebna popravila, mo-
rajo od svojih predpostavljenih
zahtevati, da se stroji, naprave
popravijo oziroma uredijo. Izmen-
ski mojstri, predelavci morajo
še posebno vestno pregledati
stroje in naprave preden prične
izmena z delom. Vendar mora
tudi vsak delavec pregledati
stroje in naprave preden jih
prevzame.

Kaj mora vsebovati takšen
pregled? Predvsem je potrebno
ugotoviti, če stroj pravilno de-
luje, če so zaščitne naprave na
svojih mestih. Nadalje je treba

pregledati, če so osebna zaščit-
na sredstva v redu in da ustre-
zajo zahtevanim predpisom.

Jasno nam mora biti, da je
tudi najmanjša nepravilnost
lahko vzrok težavam in nezgo-
dam in da lahko pogosto izzove
zelo resne posledice, ker majhne
nepravilnosti med delom nara-
ščajo. Med delom ne smemo
dovoliti, da se strojem in na-
pravam približa oseba, ki tam
nima opravka. Še posebno pa
ne smemo dovoliti, da takšne
osebe prijemajo stroje in njiho-
ve dele. To je lahko zelo nevar-
no ne samo za to osebo, temveč
tudi za delavce, ki na teh stro-
jih oziroma napravah delajo, in
sočasno za same stroje in na-
prave. Z nepravilnimi postopki
pa lahko povzročimo veliko
škodo.

Spoštujemo znake in opozorila

V vseh delovnih prostorih so
razni znaki, opozorila, letaki,
parole idr. To ima določen na-
men. Prvič nas opozarjajo, kako

naj pravilno delamo in kako ne
smemo delati, ker je nevarno.
Te znake in opozorila moramo
upoštevati. Ti se ne nanašajo
samo na postopke s stroji in na-
pravami, temveč tudi na red in
disciplino, ki mora vladati na
vsakem delovnem mestu.

Pazimo pri popravilih in čiščenjih strojev

Kadar popravljamo ali čistimo
stroj oziroma ga mažemo, mo-
ramo paziti na to, da izvršimo
pravilno vsak postopek. Če smo
morali na primer s stroja sne-
ti, to je odstraniti, zaščitno na-
pravo, jo moramo takoj, ko smo
delo dokončali, namestiti na
prvotno mesto. Brez zaščitne
naprave ne smemo s strojem
obratovati. Znano je, da imajo
take nepravilnosti mnogokrat
zelo težke posledice.

Stroja ali napravo, na kateri
smo ugotovili določeno napako,
ne smemo več uporabljati. Na-
pako je potrebno takoj odpra-
viti. Obratovanje s stroji ali na-
pravami, ki niso v brezhibnem
stanju, je zelo nevarno in lahko
nastanejo težke posledice tako
za stroje oziroma naprave kakor
tudi za posluževalce in ostale
delavce.

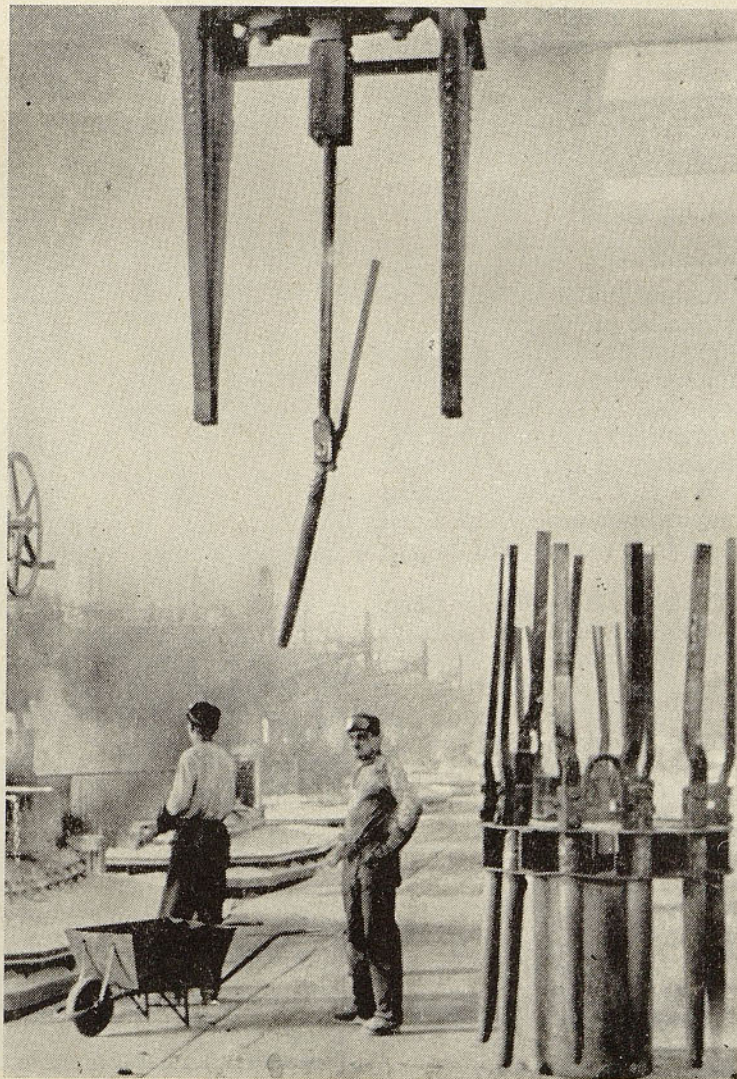
Omejimo gibanje delavcev

V vsaki tovarni obstajajo po-
sebni oddelki, v katerih so do-
ločeni delovni procesi. Takšni
oddelki so na primer strojne
hale, kotlarne, prostori s plin-
skimi in električnimi instalaci-
jami, prostori z velikimi pogon-
skimi motorji, kompresorji, čr-
palke, kontrolni in komandni
prostori in tako dalje. V tak od-
delek je po pravilu prepovedan
vход in zadrževanje delavcem
iz drugih oddelkov, ki nimajo
za to službene potrebe. Vsako
tako nepotrebno sprehajanje je
lahko zelo nevarno, ker delavci
ne poznajo naprav, pa lahko ne-
hote v dotiku z njimi izzovejo
razne nezgode in tudi velike
katastrofe.

Razne nevarnosti

Pogostna nevarnost preti od
sunkov električnega toka. Tudi
najmanjša nepravilnost na in-
stalacijah, mala praska na pre-
vodnikih, s katero pride naša
roka v dotik, more biti za nas
smrtonosna. Zato je potrebna
posebna pazljivost pri delih z
električnim tokom. Strojev in
naprav ne smemo popravljati,
čistiti, dokler ni izključen elek-
trični tok. To je prvo in osnovno
pravilo.

Popravila na električnih in-
stalacijah, strojih in napravah
smejo izvrševati le za to izučeni
in pooblašeni delavci. To je
drugo pravilo. Nikdar takih del
ne smejo izvajati brez predpi-
(Nadaljevanje na 8. strani)

Zamenjava klinov v elektrolizi A

Zasedanja delavskega sveta

DRUGA REDNA SEJA DELAVSKEGA SVETA JE BILA 29. JUNIJA 1967. NA TEJ SEJI JE BILA OBRAVNAVANA KOT OSNOVNA ZADEVA OBRAČUN ZA PRVO ČETRTLETJE IN SO BILE RAZDELJENE DOTACIJE DRUŠTVOM IN ORGANIZACIJAM.

Člani delavskega sveta so bili seznanjeni s količinsko proizvodnjo in doseženimi normativi v prvem četrtletju in s finančnim obračunom.

Razdelitev sredstev sklada skupne porabe

V sklad skupne porabe je bilo razporejeno 1.500.000 N din. Delavski svet je namenil za cen-

tralni sklad 90% ali 1.350.000 N din in za sklade skupne porabe DE 10% ali 150.000 N din. — Ključ delitve sklada skupne porabe delovnih enot med posamezne delovne enote je število zaposlenih v vsaki delovni enoti na dan 31. decembra 1966.

Delavski svet je odobril dotacije iz centralnega sklada skupne porabe posameznim društvom in organizacijam, in sicer:

— KO Zveze borcev NOV Kidričevo	3.000 N din
— Vzgojnovarstveni ustanovi Kidričevo (namensko za ureditev okolja)	10.000 N din
— Tovarniškem odboru sindikata Kidričevo	150.000 N din
— za redne potrebe	
— namensko za pomoč zdravstveno ogroženih — zdravilišča, za rekreacijo bolnih in socialno šibkih članov delovne skupnosti	150.000 N din
— Krajevna skupnost Kidričevo	265.000 N din
— KO Rdečega križa Kidričevo	2.500 N din
— Taborniki Kidričevo	4.000 N din
— Zveza mladine Kidričevo	4.500 N din
— Osnovna šola Kidričevo (namensko za šolske potrebščine)	15.000 N din
— Društvo prijateljev mladine Kidričevo	5.000 N din

(Nadaljevanje s 1. strani)

za naše člane kolektiva opisovati vse strahote v teh taboriščih smrti.

Ljudje iz področja, kjer so se hrabri partizani junaške Slovenjgoriške — Lackove čete največ zadrževali, so imeli vedno večje zaupanje, saj sta morala in politična zavest vedno bolj rasli, borci pa so povsod sprejemali z občudovanjem in odprtimi rokami. Toda kot v mnogih krajih in podobnih problemih so tudi tukaj gestapovci kaj kmalu našli njim naklonjenega človeka v osebi Franca Kneza, ki je pozabil na to, da ga je rodila slovenska mati in da bi se po njem morala pretakati slovenska kri. Le-ta se je na najbolj podel način, kot prostovoljec, vrnil v to slavno partizansko skupino, ki ni niti malo slutila, kaj ji pripravlja ta izrodek slovenske zemlje. In prav po zaslugi tega izdajalca je napočil tisti strašni tragični dan, ki je za nekaj časa ohromil delovanje partizanstva v tem kraju, nikakor pa ga seveda ni mogel zadušiti.

Tega dne so nič hudega sluteči partizani te hrabre in junaške čete počivali v majhnem gozdčku v dolini Pesnice v kraju Mostje ob cesti Ptuj—Juršinci. Medtem, ko so borci, utrjeni od vsakdanjih akcij proti okupatorju, mirno zaspali na mehki topli zemlji, je izdajalec Knez, ki je kot prostovoljec stražil njihovo taborišče, poslal gestapu v Ptuj točen opis kraja, kje je skupina borcev Slovenjgoriške — Lackove čete. Povsem razumljivo Nemci niso hoteli tvegati, da bi zamudili tako idealno priložnost, in da bi pokazali svojo moč, so hitro organizirali in zbrali vse gestapovce in orožnike ter na tiho obkrožili mirno spečo skupino v gozdu ob Pesnici.

Menda ni treba posebej opisovati krvavega in neenakega boja, ki so ga bili junaški partizani Slovenjgoriške — Lackove čete zadnjikrat in se s tem svojim neenakim bojem še bolj približali vsem naprednim prebivalcem teh krajev, ki so od sedaj naprej še bolj kljubovali okupatorju na vsakem koraku.

8. avgust 1942 pomeni za področje naše občine tragičen — najstrašnejši dan, ki je postal zgodovinski za vso našo občino, in ki se ga bomo s ponosom spominjali. Sočasno se bomo s ponosom tudi spominjali vseh slovenskih sinov iz našega kraja, ki so žrtvovali svoja dragocena življenja samo zato, da bi mi, ki smo ostali, lahko srečno in mirno živeli v dragoceni svobodi, ki pa jo zna ceniti le tisti, ki je za njo tudi nekaj žrtvoval — to pa je pri nas nad milijon in 700 tisoč žrtev neenake, umazane vojne od 1941. do 1945. leta.

Letos torej mineva 25 let od boja v dolini Pesnice, ki nam je ostal v neizbrisnem spominu. 10. junija 1959. leta je takratni občinski ljudski odbor Ptuj na svoji seji sprejel odlok o proglasitvi 8. avgusta za občinski praznik naše občine. Od takrat dalje, vsako leto, praznujemo občani ptujske občine svoj občinski praznik, ki je zares vreden tega, da je to pravi ZGODOVINSKI DAN PTUJSKE OBČINE IN NAŠE BURNE ZGODOVINE V BOJU ZA NAŠO SVOBODO!

France Meško

— KO zveze vojaških vojnih invalidov Kidričevo	1.000 N din
— KO SZDL Kidričevo	10.000 N din
— DPD »Svoboda« Kidričevo	
— za redne potrebe	25.000 N din
— za nabavo knjig	5.586,19
— TVD Partizan Kidričevo	60.000 N din
— Foto-kino amaterski klub Kidričevo	3.000 N din
— Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev Kidričevo	5.000 N din
— AMD »Franc Galun« Kidričevo	10.000 N din
— Društvo inženirjev in tehnikov Kidričevo	6.000 N din
— Strelniška družina Kidričevo	7.000 N din
— NK »Aluminij« Kidričevo	150.000 N din
— Aeroklub Ptuj	40.000 N din
— Vaški politični aktiv Ptuj	2.000 N din
— Občinski sindikalni svet Ptuj	1.000 N din
— Osnovna šola Žetale	5.000 N din
— KO SZDL Lovrenc	1.000 N din
— Osnovna šola Leskovec	5.000 N din

Prošnje za dotacije, ki so jih vložila ostala društva in organizacije je delavski svet zavrnil, ker so izčrpana sredstva za dotacije.

Odpis, odprodaja in nabava osnovnih sredstev ter plačilo računov

Delavski svet je odobril odpis in odprodajo raznih neuporabnih osnovnih sredstev in ureditev sanitarnih pomanjkljivosti v mehanični delavnici in garažah, kar stane 46.351,94 N din. Odobril je tudi plačilo pogrebnih stroškov za pokojnega Janeza Ljubeca, ki je bil član prejšnjega delavskega sveta, nadalje stroškov za kurjenje dvorane in plačilo stanarine za nezasedeno stanovanje.

Nabava knjig

Delavski svet je odobril nabavo knjig »Monografija — metalci Jugoslavije« za vrednost 5.000 N din in nabavo knjig od zavoda »Borec« v vrednosti 2.000 N din. Knjige, ki jih bomo kupili pri založbi Borec, bomo podelili šolam, nad katerimi imamo patronat.

Počitniški dom

Ugotovili so, da v letu 1967 niso predvidena v počitniškem domu »Aluminij« v Crikvenici dela, ki bi bremenila investicijsko vzdrževanje; zato delavski

svet ni določil kvote investicijskega vzdrževanja. Kolikor pa bodo nastale potrebe po investicijskem vzdrževanju za manjša popravila, lahko formiramo sklad investicijskega vzdrževanja v višini potreb.

Delavski svet je določil ceno oskrbnega dne za upokojene člane delovne skupnosti v enaki višini kot velja za člane delovne skupnosti.

Delavski svet je na osnovi določil 45. člena pravilnika o organizaciji in delu počitniškega doma določil tudi višino osebnih dohodkov za delovna mesta, ki veljajo za leto 1967:

upravnik 1.200 N din, ekonom 800 N din, honorarni knjigovodja: izven sezone 350 N din, v sezoni 500 N din, KV kuharica 1.000 N din, PKV kuharica 700 N din, NK sobarica 600 N din, PK natakarica 600 N din, NK pomivalica 550 N din, KV natakarica 700 N din.

Delavci počitniškega doma imajo v času sezone pravico do brezplačne hrane in prenočišča v počitniškem domu, kar se oceni na 200 N din mesečno. S pogodbo je treba določiti, da so to osebni dohodki za redno delo z vsemi dodatki za delo nad rednim delovnim časom.

Poročilo direktorja o službenem potovanju v tujino

Direktor podjetja je v mesecu maju potoval v Zahodno Nemčijo k firmi Gerb. GIULINI BmbH, Ludwigshafen/RH. Na-

men tega potovanja je bil: oblikovati prodajo glinice glede na to, da sta sedaj le še naše podjetje in GIULINI večji tovarni glinice v Evropi, ki nista v aluminijem klubu Zahoda, in naj bi zaradi tega skupaj oblikovali prodajo glinice.

Delavski svet je potrdil potni obračun.

Odobritev denarne podpore

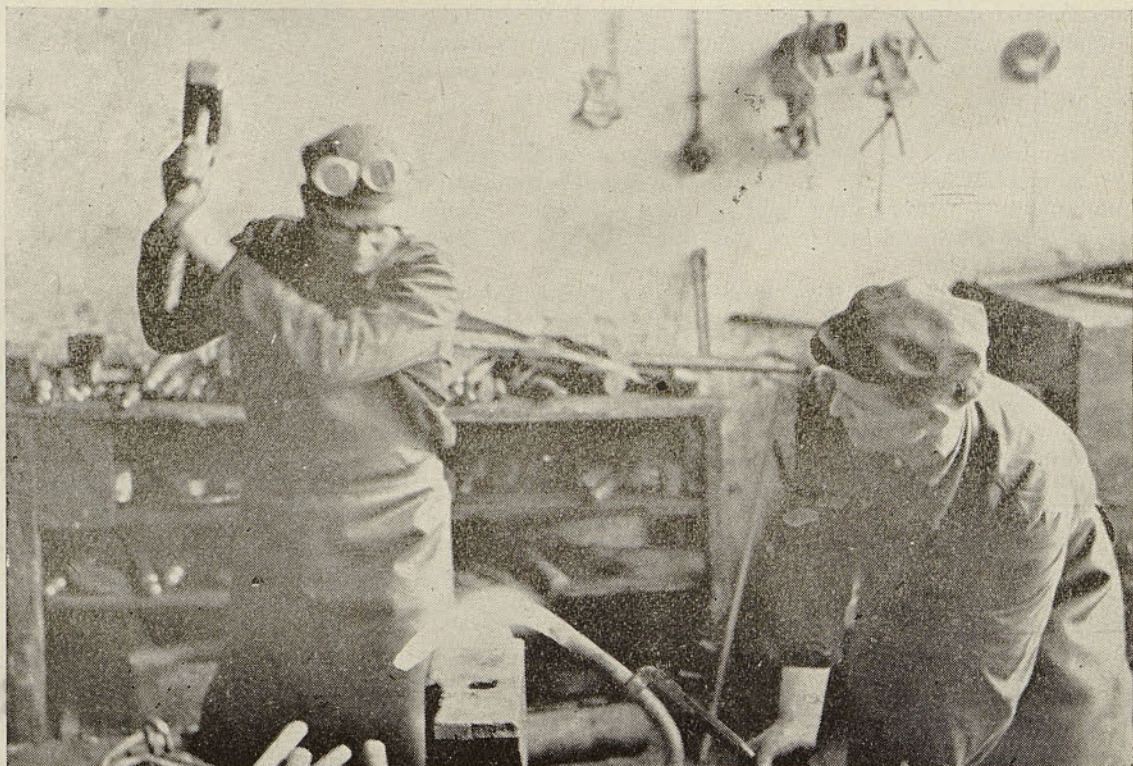
Delavski svet je odobril Frančiški Šoštar, vdovi po pokojnem Francu Šoštarju iz Ptuja, Prešernova 25, enkratno denarno pomoč v znesku 2.000 N din, ki bremenijo sklad skupne porabe podjetja.

Soglasje k pravici do ponovne zaposlitve

Delavski svet je razpravljal o prošnjah delavcev, ki so bili že enkrat zaposleni v našem podjetju. V skladu z določili 4. odstavka 10. člena pravilnika o delovnih razmerjih mora delavski svet soglašati s pravico do ponovne zaposlitve takšnega delavca, ki je že bil zaposlen v našem podjetju, in šele nato ga lahko organ za sprejem ponovno veljavno sprejme na delo. Delavski svet je dal tako soglasje za naslednje delavce: Vlado Gajšek, Kicar 30 a; Branko Filipovič, Kidričevo 3; Martin Kokol, Pobrežje 103; Ivan Kaisersberger, Zg. Pristava 48. Delavski svet pa ni dal soglasja k pravici do ponovne zaposlitve za naslednje delavce: Janez Cafuta, Ptuj, Na postajo 4; Stanko Zajšek, Janški vrh 45; Albin Struel, Kidričevo 64; Jože Skala, Apače 77; Ivan Petek, Kungota 6; Stefan Žunič, Budina 8; Franc Kosi; Ivan Voda, Ptuj, Ljutomerska 14; Franc Gojič, Slovenja vas 45.

Odpis razlike v žaroizgubi

Pri izdobi kalcinirane glinice firmi VMW Braunau am Inn smo prekoračili dogovorjeno žaroizgubo, zato smo dolžni vrniti kupcu nastalo razliko. — Delavski svet je odobril plačilo te razlike, ki znaša 1.113 avstrijskih šilingov. K.-n.

Iz kovaške delavnice

Obratna nezgoda

PREDMET: nezgoda pri delu.

PONESREČENEC:

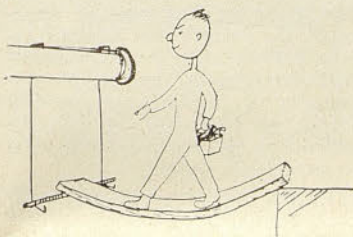
Franc Bratuša, VKV ključavničar.

KRAJ NEZGODE: v filtrirnici pri filter bobnih.

VIR NEZGODE: viseči delovni oder.

VZROK NEZGODE: oder ni bil grajen po predpisih.

Ponesrečenec je imel nalogo, da v filtrirnici pri filter bobnih zamenja slepo prirobnico na vodu za suspenzijo luga. V ta namen si je iz visečih železnih palic s sponami in deske napravil improvizirani pristop za menjavo slepe prirobnice. Ta pristop oziroma viseči oder je naredil v višini treh metrov.

Do nezgode je prišlo v trenutku, ko je stopil na omenjeni oder, pri čemer se je pod težo ponesrečenca utrgala spona in oder je z Bratušem padel na tla.

Pri tem padcu si je ponesrečenec zlomil nadlaktko desne roke. Po nezgodi so ga prek tukajšnje obratne ambulante takoj prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Ponesrečenec — VKV ključavničar — ni upošteval osnovnih predpisov o varnosti pri delu in prav tako bi moral vedeti, da takšen viseči oder sploh ne ustreza predpisom. Spone niso bile preizkušene na obremenitev niti ni bil oder pravilno grajen. Bil je brez varnostne ograje, prav tako pa je pristop po dveh deskah nevaren in nasproten določilom varnosti pri delu.

-K

PREPREČEVANJE KOROZIJE ŽELEZNIH CEVI

V Angliji so našli zelo preprost način, ki preprečuje korozijsko železnih in jeklenih cevi. Cevi v zemlji pokrijejo s plastjo gašenega apna, pri čemer jih ni treba zaščititi z nobeno drugo snovjo. Tona gašenega apna zadostuje za 100 m cevi.

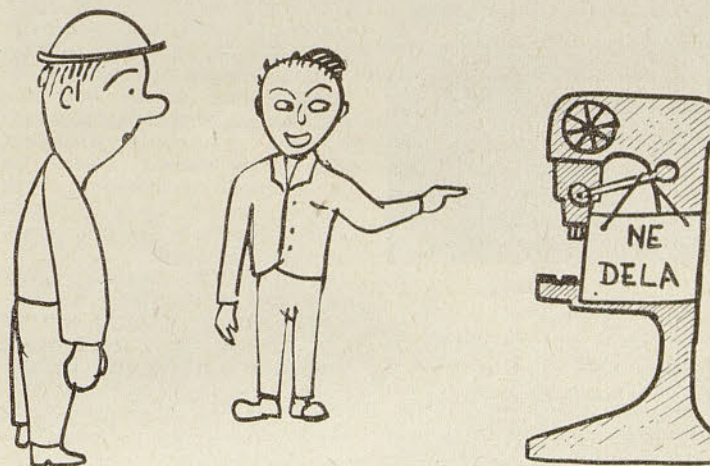
Več odgovornosti do dela!

Iz prakse vemo, da se vsi delavci ne pridržujejo predpisov, odredb in dogovorov, da se ne trudijo, da bi delo izvršili v čim krajšem času in čimbolj kvalitetno.

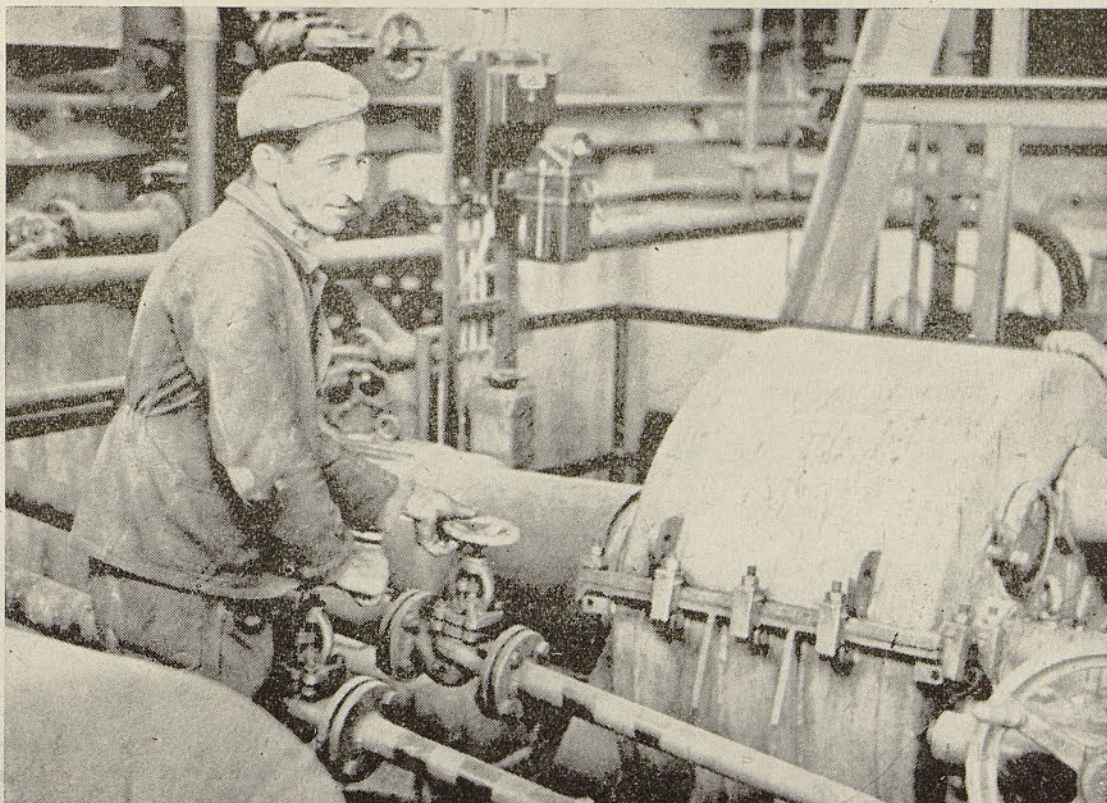
Zaradi tega je potrebno posvetiti čimveč pozornosti razvoju notranjih odnosov, povečanju produktivnosti, ekonomiki in varčevanju. Edino s povečano proizvodnjo in urejeno ekonomiko je mogoče ustvariti večji dohodek in s tem možnosti višjih osebnih dohodkov, več sredstev za rekonstrukcijo in modernizacijo tovarne, več sredstev za družbeni standard. Zato je potrebna skupna borba proti vsem slabostim. Se posebno pa je potrebno konkretizirati odgovornost za vsakega izvajalca.

Izvesti je treba sistem delitve dela in ga uravnati med drugim tudi po teh elementih:

1. Zmanjšati stroške na vseh pozicijah in na vseh delovnih mestih. To naj bi bil imperativ za nadaljnji razvoj, za katerega morajo biti vsi zainteresirani.
 - a) povečati izkoriščenost strojev in naprav, zmanjšati odpadke pri vseh materialih;
 - b) zmanjšati porabo in racionalno rabiti: tok, plin, paro, zrak, vodo, goriva za transportna sredstva itd.;
 - c) zmanjšati porabo in racionalno koristiti vsak dinar za investicijsko vzdrževanje;
 - d) modernizirati in zmanjševati vse vrste administrativnih stroškov in jih speljati na raven dela v kolektivu. Upravno in pogonsko režijo zmanjšati na minimum, posebno pri porabi raznega materiala in pripomočkov;
 - e) vse odpadke raznih materialov zbirati, sortirati in prodati;
 - f) boljše organizirati in podaljšati čas koriščenja vseh orodij, racionalno in boljše čuvati in vzdrževati orodje, stroje in naprave.
2. Zaloge zmanjšati in jih spraviti na raven stvarnih potreb, hitreje koriščenje naročenega, zaustaviti naročilo, če je material v skladišču ali če ga ne rabimo v določenem roku. Ne bi smeli naročevati več, kot je potrebno za nemoteno proizvodnjo.
 - a) zmanjšati zaloge, ki niso potrebne in niso kritične na trgu;
 - b) pravočasno naročiti in zagotoviti, da prihajajo naročen material in rezervni deli po fazah, po trebnih za proizvodnjo;
 - c) kupoprodajne pogodbe dvignite na potrebno raven in doseči poslovno gotovost.
3. Načrti, programi in dolgoročno zavarovanje poslov na domačem in tujem tržišču je eden osnovnih pogojev za kvaliteten razvoj kolektiva. To zahteva prizadevanje in delo vseh, posebno pa razvoja in komercialne službe.
 - a) moramo poznati gibanje, potrebe in zahteve trga;
 - b) stalno se moramo pogajati in zagotoviti poslovanje in delo za vsako proizvodnjo in delovno mesto, da ne bi prišlo do zastoja;
 - c) cene morajo biti rentabilne in na tržišču sprejemljive ter konkurenčne. Brez teh elementov ni možno tekmovati v dinamičnem gibanju doma in v tujini;
4. Hitrejša obdelava tehnoloških procesov in dokumentacije, solidna obdelava proizvodnih programov;
 - a) na osnovi analiz in podatkov je treba ugotavljati, če trenutno število zaposlenih ne more dati večje proizvodnje — boljšo organizacijo, pravo delo, z racionalnejšo zaposlitvijo posameznih kapacitet itn.
5. Važna naloga je interna kontrola. Nujno je od začetka proizvodnje pa vse do poslovanja vsa dela dvigati na višjo raven.
 - a) ne smemo nobenega proizvoda ali faze dela, če je slaba, tolerirati in dovoliti;
 - b) v skupnem delu je potrebno delati preventivno in tako uravnavati proizvodnjo in poslovanje in preprečevati izgube kolektivu;
 - c) predvsem je potrebno skrbeti za svoje interese (tovarne). Od takega stališča ne smemo odstopati v nobenem primeru, ker se to prej ali slej negativno pokaže;
 - d) na vse probleme in pojave je potrebno konkretno pokazati, pregledati in urediti;
 - e) vsem delavcem mora postati jasno, da je to v njihovem interesu.
6. Odnosu odgovornosti, dolžnosti in disciplini je potrebno posvetiti vso pozornost. Potrebno je javno nakazati, kaj ni v redu, prisluhniti mišljenju in predlogom in v vsakem primeru konkretno ukrepati, če so predlogi v interesu delovnih ljudi in če niso v nasprotju z interesi organizacije in družbe. V skladu s tem bo potrebno vplivati na moralno ljudi in urejati pojave:
 - a) da se delo ne prične pravočasno in se konča predčasno;
 - b) da se med delovnim časom dela razni »fuš« in dela ne tečejo tako, kot bi morala;
 - c) da so med delovnim časom sprehodi po obratih, pisarnah, telefoniranja brez potrebe;
 - d) da delavci ne uporabljajo predpisanih zaščitnih sredstev;
 - e) da zaradi nepotrebnih obolitev in bolniških staležev trpi proizvodnja in da v času bolezni opravljajo dela zunaj tovarne.
7. Na odločbe, zaključke in poslovne zahteve je potrebno takoj in konkretno reagirati. Lahko poudarjamo, da smo aktualni nekaj časa, nato pa se ponovno vrnemo na star počasen način reševanja. To so znaki:
 - a) da ne živimo samo od rezultatov dela in da je na nekaterih mestih preveč izvrševalcev;
 - b) da so programi nezadostno pripravljeni, kontrola izvršitve konkretnih nalog pa je pomanjkljiva;
 - c) da ni točnega pregleda, kako zadeve tečejo;
 - d) da je koordinacija med strokovnimi službami še vedno nepopolna;
8. Osebnostna odgovornost ni v vseh primerih zadovoljiva;
 - a) da ni dovolj razvita osebna odgovornost do dela in skupnosti.
9. Potrebno je urediti vse, da še nadalje razvijamo notranje odnose, ki naj bodo rezultat dela vsake ekonomske enote in vsakega posameznika. Potrebno je:
 - a) temeljito znanje splošnih predpisov;
 - b) dobro znanje problemov in iskanje najboljših rešitev za vsak konkreten slučaj;
 - c) stalno izobraževanje;
 - d) nenehno premagovanje vseh težav, ki ovirajo in zadržujejo boljšo proizvodnjo in delo;
 - e) razvijati način delitve dohodka po delovnih enotah in da vsak sodeluje pri razdelitvi — toliko, kot je prispeval k ustvarjenemu rezultatu;
 - f) dosledno izvajati odločbe samoupravnih organov;
 - g) odreči se kompromisom in toleriranju in priti do spoznanja, da ne obstajajo samo pravice, temveč tudi dolžnosti;
 - h) drug drugemu pomagati.

»...in to je najvarnejši stroj v tovarni!«

Stefan Unuk pri centrifugiranju kriolita

Naš intervju

Janez Seršen

V zadnjem času je slišati po kolektivu med našimi proizvajalci precej raznih mnenj in medsebojnih razprav ter kritičnih pripomb o nekaterih aktualnih vprašanjih, ki jih še predvsem zanimajo. Tako na primer na široko obravnavajo in komentirajo, kakšno bo delo v svetih proizvajalcev delovnih enot o delitvi osebnih dohodkov v delovni enoti, drugi se spet zanimajo za nadaljnjo usodo našega počitniškega doma, medtem ko se posamezniki hudejejo nad tem, da tovarniški odbor sindikata po njihovem mnenju še vedno ni nič storil za letošnjo rekreacijo članov kolektiva ali pa mnogo premalo, kajti bliža se že druga polovica leta, o rekreaciji pa še vedno nič.

Če k temu prištejemo še zadnje komentarje o trimesečnem obračunu, ki je vnesel med kolektiv precej različnih govoric, o čemer smo na kratko poročali že v minulih številki našega časopisa, lahko trdimo, da je raznih dogodkov v naši delovni skupnosti kar dovolj.

Dobro bi vseeno bilo, če bi si take vesti prihranili zase in bi se raje poglabili v tisti del poročila o poslovanju v prvih treh mesecih letošnjega leta, ki govori o prekoračitvi normativov in o drugih zadevah, ki so vplivale na to, da je dohodek nižji, kot bi bil, če bi izvršili vse planske obveznosti.

Nihče tu seveda ne more trditi, da naši proizvajalci na svojih delovnih mestih ne delajo in se ne trudijo za čim boljše proizvodne uspehe v svoji organizacijski in delovni enoti, kajti od kod sicer vsi dosednji doseženi uspehi. Toda povsem jasno pa je tudi to, da bi vsi skupaj lahko z nekaj več pozornosti in dobre volje in brez kakršnegakoli fizičnega naprezanja dosegli še več, kot smo.

O teh in še o raznih drugih notranjih problemih sem se pred nedavnim pogovarjal z vodjem izmene v kotlarni Janezom Sršenom.

● KAJ MENIŠ O DELOVNIH ENOTAH IN O TEM, KDO NAJ BO LASTNIK USTVARJENIH SREDSTEV V DELOVNIH ENOTAH, OZIROMA KAJ MENIŠ SPLOŠNO O DELU SVETOV PROIZVODNIH DELOVNIH ENOT?

Menim, da so delovne enote tiste celice, kjer naj bi se samoupravni-ekonomski odnosi razreševali in opredeljevali s participacijo najširšega kroga proizvajalcev. Zdi se mi pa (na splošno), da so delovne enote največkrat zožene pretežno na ekonomske kategorije. Kar zadeva vprašanje, kdo naj bo lastnik sredstev, ustvarjenih v DE, menim, da bi bilo treba večino ustvarjenih sredstev v DE centralizirati, kajti ugotavljanje

ustvarjenih sredstev po delovnih enotah in nato koncentracija teh sredstev pomeni samo odvečno delo in lahko največkrat prinaša v složen kolektiv le razdor. Sem pa seveda za to, da bi pa del sredstev le prepuščali delovnim enotam za pokrivanje raznih njenih manjših nabav in potreb (pri nas je že tako!). Novo izvoljeni člani SPDE se bodo morali predvsem v letošnjem letu mnogo bolj angažirati za temeljite priprave za izdelavo pravilnikov o delitvi OD. To pa seveda pomeni, da bo potrebno sodelovanje vseh proizvajalcev in da se bo vse to odvijalo na res široki poti samoupravljanja v kolektivu!

● SI TOREJ ZAGOVORNIK CENTRALIZIRANIH SREDSTEV? ALI NI MORDA S TEM DELAVSKA SAMOUPRAVA NEKOLIKO DEGRADIRANA?

Nisem zagovornik v tem smislu, da naj ne bi ostalo delovni enoti nič sredstev za njene potrebe. Menim, da delavska samouprava v delovni enoti ni degradirana, če ne razpolaga s svojimi sredstvi, kajti vsi dobro vemo, da lahko organi svetov proizvajalcev delovnih enot odločajo o gospodarjenju s sredstvi skozi organe delavskega sveta, da pa o internih pravicah odločanja sploh ne govorim. Težko je danes reči, kaj je prav in kaj ni v delovni enoti. Menim, da nobena delovna enota, pa naj je še tako velika, ni povsem kvalificirana, da bi sama odločala o rentabilnosti naložb iz svojih ustvarjenih sredstev. Le-ta namreč — povsem razumljivo — ne more imeti vseh strokovnih služb, kot jih ima podjetje. Poudarjam pa, da je to le moje mnenje, ker si pač danes v naši delovni skupnosti ne morem predstavljati, da bi na primer naša delovna enota ali pa vaša enota glinice lahko povsem samostojno obstajala brez drugih delovnih enot, to je s svojim obračunom.

● GLEDE REKREACIJE V LETOŠNJEM LETU JE ZADNJE ČASE SLIŠATI VEDNO VEČ KRITIČNIH PRIPOMB. KAJ MENIŠ O TEM PROBLEMU, KI LE NI TAKO MAJHEN?

Da, rekreacije naj bi se posluževal naš delovni človek. Vsekakor bi se vsak moral

ukvarjati v prostem času s čemerkoli, da bi se tako vsaj za nekaj časa odtujil vsakodnevnim skrbem. Toda je že tako, da je pač še vedno večina takih, ki takoj po prihodu z dela domov nadaljujejo z opravljanjem domačih stvari ali pa po zasebni liniji, da bi še tako nekaj zaslužili.

To pa je tudi eden izmed razlogov, da ne uporabljamo niti listih minimalnih naprav za rekreacijo, ki jih seveda sploh še imamo in ki se nam nudijo v prostem času. Pred nedavnim smo imeli priložnost videti medobratno sindikalno tekmovanje na starem stadionu, ki se ga skoraj nihče ni udeležil (mislim od gledalcev), pa tudi take, ki bi naj sodelovali, je bilo treba večkrat iskati in prositi.

Ali mar ni to že precej lepa rekreacija? V zadnjem času je sicer slišati precej pripomb na to, da sindikat premalo skrbi za rekreacijo. Mislim pa, da to ni tako, le mi bi radi vse preveč. Dokler ne bo znano, koliko bodo organi delavskega samoupravljanja dodelili tovarniškemu odboru sindikata sredstev, tudi sindikat ne more storiti čudežev. Mislim pa, da komisija pri TOS dela in da je zato krivično obsojati tovarniški odbor sindikata, da ne skrbi dovolj za rekreacijo!

● ČLAN SI DELAVSKEGA SVETA. ZATO VEŠ, DA SKORAJ NA VSAKI SEJI RAZPRAVLJATE O POČITNIŠKEM DOMU. PROBLEM NI MAJHEN, ZATO PROSIM ZA TVOJE MNENJE.

O tem problemu je bilo že toliko povedanega, da je moje mnenje skoraj povsem odveč. Jasno mi ni le to, ker se vedno pojavlja neka izguba, ki jo naj krije naš kolektiv. Menim, da tukaj le ni nekaj v redu s poslovanjem in bi bilo treba temu poslovanju posvetiti več pozornosti. Sedaj je že minilo pol leta pa se še vedno natolcuje, mo, kaj storiti z domom, čeprav sicer naši člani gredo na počitnice. Prepričan sem, da bomo tudi za letos krili izgubo, če ne bo boljše evidence o poslovanju. O nadaljnji usodi doma pa bi naj svoje mnenje povedal celoten kolektiv in ne samo nekateri

(Nad. na 8. strani)

Priprava cevovoda

Ali ste zbrani? Kako se koncentrirate?

(Nad. s prejšnje strani)

Tu ne bomo govorili o »blokiranju« misli, ki se pojavlja tudi zaradi duševnih konfliktov, ki povzročajo najhujše zapreke koncentraciji.

Vrnitev na glavno misel, po zastoju, je možna na razne načine. Nekateri pustijo svoje misli, da nekaj časa blodijo; drugi, razumnejši, se vrnejo v mislih nazaj in nadaljujejo z delom od tam, kjer je prišlo do blokiranja.

Ko se pojavi zastoj, blokiranje, pomeni, da je potreben kratek počitek. Položite roke na svoje delo ali prst na vrstico v knjigi, da ne izgubite mesto, nekajkrat globoko vdihnite, z živim gibom dvignite ramena in glavo pa se vrnite k delu.

Po eni uri napetega miselnega dela nastopi po navadi težji zastoj in je potrebno več kot kratek počitek. Napačno je, če se hočete prebiti tudi skozi to blokado, toda predolg počitek privede do ohlajenja in izgube časa za gretje. Pri večini zastojev je dovolj le kratek prehodni čas in hitri način dela omogoči tudi preskoke. Najlažje se koncentrirate pri vašem konjičku. To je zaradi tega, ker gre koncentracija za zanimivostjo. Pri delu, ki vas zanima, se ni težko koncentrirati. Mogoče, da nimate radi svojega dela, toda vseeno lahko delate z dobro voljo, zasladkajte ga, da se boste lažje koncentrirali. Poskusite poiskati na njem nekaj zanimivega, preden se koncentrirate. Verujte v sebe in lažje se boste kon-

centrirali. Napačno je tožiti, da se npr. ne morete zbrati pri matematiki, ker s takim mišljenjem in govorjenjem že vnaprej ohladite koncentracijo. Verujte, da se lahko koncentrirate, saj ste tudi v resnici tega sposobni mnogo bolje, kot ste delali do sedaj.

Koncentracijo motijo različni sovražniki. Ropot je zunanji sovražnik zbranosti. Enoličen ropot povzroča živčnost, ne odvrča pa pozornosti od dela. Prekinjen, neenakomeren ropot je hujši in z nenavadnim ropotom se najbolj razbije zbranost. Po uradih bo koncentracija veliko lažja, če bodo nekateri delali manj hrupa. Ne ropotajte s predali, ne mečite knjig, ne žvižgajte, ne zehajte glasno in ne pogovarjajte se o nepotrebnih rečeh!

Vrata morajo biti v uradih podložena, da se tiho zapirajo. Vse kar škripa, stoli, vrata in okna, naj bo namazano; pisalni stroji naj bodo dobro podloženi s klobučevino, telefonski zvonci pa tihi. V prehodnih uradih ni mogoče dobro delati, zato je treba promet preusmeriti.

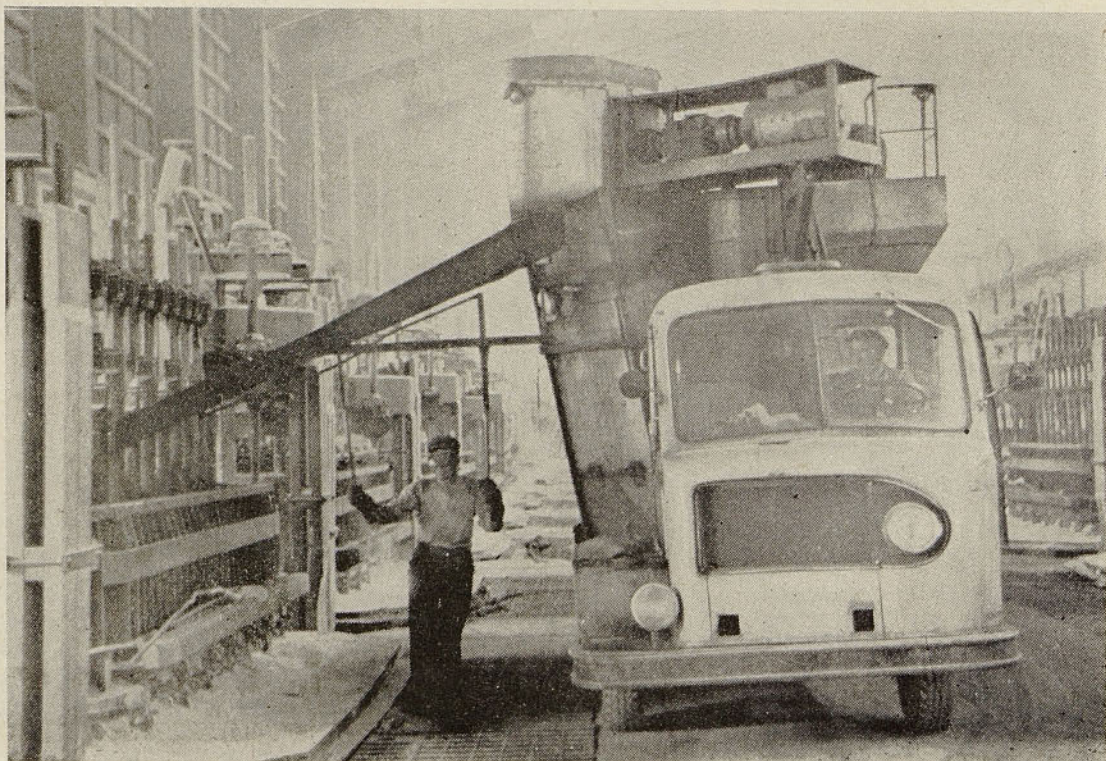
Igračke, stvarce, spominčki, vsi mogoči in nemogoči svinčniki, radirke in podobno na pisalni mizi so povod za raztresenost.

Popolna prekinitev zbranosti pomeni izgubo ogrevanja in se mora le-to ponovno pričiti. Prekinitev je lahko le delna, če ji odstopite le del svojih misli. Če nekaj izpolnjujete, čitate ali prepisujete, denite prst na mesto, kjer ste bili prekinjeni. To vam bo pomagalo pri nadaljevanju, ker ne boste iskali, kje ste bili prekinjeni, obenem pa opozorite tistega, ki vas je prekinil, naj bo kratek; če vas kličejo, napravite tam, kjer ste se ustavili, mali znak, pa boste ob vrnitvi takoj našli mesto prekinitev. Ne prepuščajte vse spominu, mislite bolj na delo in manj na tisto, kar vas prekinja.

Nenehno prekinjanje je hujše od kuge. Nepotrebna prekinitev ali prekinitev ob neprimernem času je zločin nad osebo učinkovitostjo. Počakajte s svojimi zadevami do začetka ali konca dela, pred ali po odmoru.

Izogibajte se prekinjanja samega sebe, dokler delo ni končano, ali dokler niste toliko utrujeni, da ne gre več in da vam je potrebna sprememba. Ne prekinjajte svojega dela, da bi telefonirali, napišite si pripombo in nadaljujte z delom. Ne prekinjajte se, da bi nekaj prinesli ali da bi naredili nekaj drugega, česar ste se slučajno spomnili. Naredite pripombo, in ko prekinete delo, opravite vse te malenkosti. Ne prekinjajte dela s kajenjem!

(Nad. prihodnjič)

Dodajanje anodne mase

ČLANOM BLAGAJNE VZAJEMNE POMOČI

Na redni letni skupščini tovarniškega odbora sindikata ni bilo blagajniškega poročila BVP zaradi bolezni blagajnika. Tovarniški odbor sindikata je obljubil, da bo poročilo objavil v tovarniškem časopisu takoj, ko bo komisija oziroma nadzorni organ BVP pregledal blagajno.

Komisija v sestavi Staneta Lampiča, Konrada Ferka in Vilija Detička je blagajniško poslovanje BVP pregledala in ugotovila, da je blagajniško poslovanje v smislu finančnih predpisov in da se stanje blagajne ujema z dejanskim stanjem.

Na osnovi tega pregleda daje nadzorni organ naslednje

POROČILO

O POSLOVANJU BLAGAJNE VZAJEMNE POMOČI V ČASU OD 1. MAJA 1965 DO 31. MAJA 1967

I. STANJE BVP NA DAN 31. MAJA 1967	(N din)	
	Aktiva	Pasiva
1. Denarna sredstva	3.952,47	
2. Tekoča posojila pri članih BVP	46.978,09	
3. Vplačani deleži članov BVP		47.555,40
4. Sklad osnovnih deležev		412,—
5. Lastni sklad BVP		2.963,16
	50.930,56	50.930,56

II. BLAGAJNIŠKI PROMET

1. Stanje blagajne na dan 1. maja 1965		11.943,77
2. Vplačila v obračunski dobi	+	425.832,10
3. Izplačila v obračunski dobi	—	433.823,40
4. Stanje blagajne na dan 31. maja 1967		3.952,47

III. PROMET POSOJIL, IZDANIH ČLANOM BVP

1. Stanje posojil na dan 1. maja 1965		32.860,09
2. Izdana posojila v obračunski dobi (1010 posojil)	+	269.800,—
3. Vrnjena posojila v obračunski dobi	—	255.682,—
4. Stanje posojil na dan 31. maja 1967		46.970,09

IV. PROMET DELEŽEV (VLOGE)

1. Stanje vlog na dan 1. maja 1965		41.020,30
2. Vplačani deleži v obračunski dobi	+	164.133,50
3. Izplačani deleži v obračunski dobi	—	157.598,40
4. Stanje deležev na dan 31. maja 1967		47.555,40

V. PROMET SKLADA BVP

1. Stanje sklada na dan 1. maja 1965		3.413,56
2. Vplačila stroškov za izdana posojila v obračunski dobi	+	5.399,60
3. Izplačani honorarji za blagajniško in knjigovodsko delo za 25 mesecev	—	5.850,—
4. Stanje sklada na dan 31. maja 1967		2.963,16

VI. GIBANJE ČLANOV BVP

1. Stanje članov BVP na dan 1. maja 1965		688
2. Vpis novih članov BVP v obračunski dobi	+	42
3. Izpis članov BVP v obračunski dobi	—	97
4. Stanje članov na dan 31. maja 1967		633

VII. STANJE ČLANOV BVP PO OBRATIH

	Število delavcev	Število članov BVP	Odstotkov
1. Razvoj	99	31	ca. 31
2. Osrednje službe	225	92	41
3. Samski dom	8	3	38
4. Glinica — rdeči del	219	63	29
5. Glinica — beli del	118	30	25
6. Pralci plinov (pridobivanje kriolita)	54	19	35
7. Energetika	120	52	43
8. Avtomacija	32	12	38
9. Elektro vzdrževanje	92	29	32
10. Strojno vzdrževanje	250	77	31
11. Elektroliza »A«	176	52	30
12. Elektroliza »B«	172	41	24
13. Livarna	122	47	39
14. Tovarna anodne mase	23	11	48
15. Gradbeni oddelek	65	30	46
16. Prometni oddelek	170	44	26
	1775	633	36

Blagajnik BVP:
Karl Antonič, l. r.

Kidričevo, dne 31. maja 1967

Nadzorni organ BVP bo v kratkem predložil v razpravo nova pravila BVP, zato prosi članstvo, da pri sprejemanju sodeluje in pove svoja mnenja in predloge prek SP pri DE.

Izplačilo deležev in posojil je vsak četrtek od 14. ure dalje v pisarni tovarniškega odbora sindikata. Posojila dajejo običajno vsak prvi četrtek po 15. v mesecu. Prošnje za odobritev posojila je treba vložiti v sindikalni pisarni do 10. v mesecu.

Nadzorni organ obvešča članstvo, da dajejo razna pojasnila in izplačila samo v navedenem času v pisarni TOS. Zaradi raznih telefonskih sporočil in osebnih obiskov blagajnik ne bo posloval, ker bi s tem samo motili redno delo drugih delavcev.

Nadzorni odbor BVP

Viktor Klep pri merjenju gostote elektrolita v polnilnici akumulatorjev

Franc Šegula, livar

Iz naših obratov

Vinko Kokol, posluževalec mešalnega bobna

Pri električnem varjenju

Pomoč pri reševanju osebnih in družinskih vprašanj

(IZ DELA SOCIALNE SLUŽBE)

Tedaj, ko pridejo na delo v tovarno, delavci nikakor ne morejo pozabiti svojih osebnih in družinskih problemov. Če taki problemi obstajajo, vplivajo vsekakor v veliki meri na razpoloženje delavcev, na njihov odnos do dela in do sodelavcev. Vse to je na koncu videti tudi pri produktivnosti dela in osebnih dohodkih zaposlenih.

Pogosta posledica nerešenih osebnih problemov delavcev je njihovo vdajanje asocijalnim pojavom, kar se kaže v alkoholizmu, nedisciplini, nemarnem ravnanju z družbeno imovino itn.

Alkoholizem postaja v naši državi vse bolj pereč problem. Vse večja poraba alkohola med delavci povzroča vedno večjo škodo družbi na zdravstvenem, ekonomskem, socialnem in kulturnem področju.

Za delovno organizacijo predstavljajo alkoholiki, tudi če jih ni mnogo, zelo hud problem (nedisciplina, izostanki, poškodbe, poslabšani medsebojni odnosi in podobno). Morda bi kdo mislil, da je samo družba dolžna pomagati takim ljudem, pa ni tako.

To je najprej naloga strokovnih služb v podjetju. V prvi vrsti sta to zdravnik in socialni delavec, kajti podjetje ima največjo neposredno škodo od alkoholikov. Pomagati alkoholiku, da opusti pijačo, je zelo dolgotrajen in naporen posel, za katerega je potrebno dosti potrpljenja, razgovorov, obiskov pri alkoholikovi družini in sodelavci ter na koncu še medicinsko zdravljenje. V tem postopku je poglavitno odpraviti vzroke, ki so alkoholika pripeljali do tega, da se je vdal pijači. Če tega ne dosežemo, zdravljenje ni uspešno.

Neprilagojenost delovnemu ritmu, novi sredini, spremembe, ki nastanejo v družini, če je tudi žena zaposlena — vse to lahko privede do sporov med zakoncema. Taki spori pa ne ostanejo v družini, marveč potegnejo za seboj kup neprijetnosti, zaradi katerih ima škodo družba, otroci takih zakoncev in ne nazadnje delovna organizacija, v kateri so starši zaposleni.

V takih primerih lahko socialna služba s pomočjo drugih služb v podjetju veliko naredi. To opazimo tudi pri nas. Ljudje se vedno pogosteje obračajo na socialno službo z raznimi prošnjami za nasvet o tej ali oni zadevi. Tako mora socialna služba svetovati, odgovarjati in pomagati pri najrazličnejših vprašanjih, ki tarejo naše delavce, od intimnih družinskih stvari do urejanja materialnih interesov članov delovne skupnosti. Če delavci vedo, da imajo koga, ki ga lahko vedno vprašajo za nasvet, lahko to dejstvo zelo koristno vpliva na ustvarjanje prijateljskih odnosov v kolektivu, na razvijanje medsebojne pozornosti in solidarnosti delavcev, kar krepi pripadnost kolektivu in zboljšuje odnose med delavci.

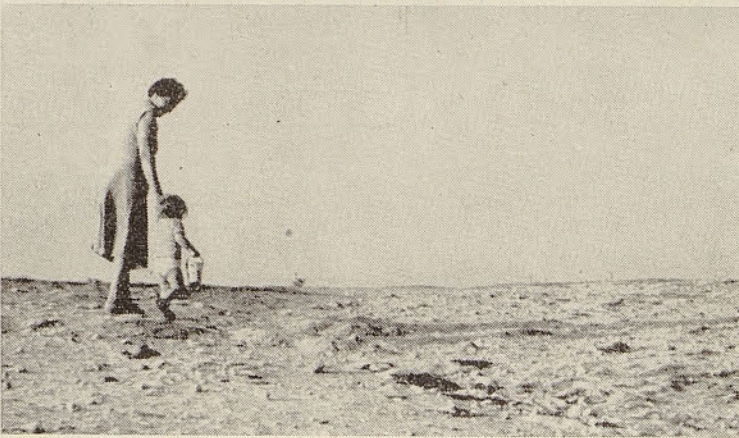
V razgovorih, ki jih imajo socialni delavci z zaposlenimi, pridejo na dan razne drobne nepravilnosti v podjetju. Če odgovorni, potem ko jih socialni delavec opozori na te nepravilnosti, pozitivno ukrepajo, predstavlja to velik moralni stimulans za prizadevanje delavcev. Z razgovori, ki pomagajo posameznikom, da se lažje prilagode novi sredini, da so premeščeni na kako delovno mesto, ki si ga želijo, ali kaj podobnega, odpadejo razni spori pa tudi nepotrebna fluktuacija. Vse to pa je zelo koristno in pravzaprav tudi nujno za nemoteno poslovanje podjetja. Dof

MLADINSKA ORGANIZACIJA SE JE POMNOŽILA ZA 80 ČLANOV

PRVE DNI JUNIJA TEGA LETA JE 80 PIONIRJEV OSNOVNE ŠOLE »BORIS KIDRIČ« IZ KIDRIČEVEGA ZAMENJALO PIONIRSKO RUTICE ZA MLADINSKE IZKAZNICE, POSTALI SO NAJMLAJŠI ČLANI ZMS.

Že lani je vodstvo mladinske organizacije v Kidričevem pričelo opazovati, da pri mladih ni več pravega zanimanja za vstop v ZMS. Člani vodstva so na svojem sestanku, ko so razpravljali o tem problemu, pravilno ugotovili, da je vsaka organizacija, ki ne pomlajuje svojih vrst, obsojena na propad. Zato so takoj pričeli ukrepati. Izbrali so zelo posrečeno metodo, ki je že mnogim organizacijam pomagala, da so okrepile svoje vrste. Najprej so s pomočjo učiteljev dobobra

pripravili posebej za to priložnost. No, kljub temu je bil sprejem kar se da svečan. Od pionirjev, ki so čez nekaj trenutkov postali mladinci, so se poslovlili njihovi tovariši z govorom in recitacijami, v imenu učiteljev pa je spregovoril tovariš Zafošnik. Nato je prišel najsveteljši del prireditve. V imenu vodstva mladinske organizacije je spregovoril predsednik tovarniškega aktiva ZMS Milan Nežmah. Na kratko je orisal razvoj in naloge mladinc

Vnukinja in babica — Foto Stojan Kerbler

seznanili kandidate za vstop v ZMS s statutom in delom organizacije mladih, potem pa so jim priredili zelo svečan sprejem. Za prizorišče tega svečanega trenutka so izbrali znano turistično postojanko grad Štatenberg.

Ker je lani ta sprejem zelo dobro uspel, so se mladinci iz Kidričevega odločili, da bodo tudi letos sprejeli pionirje v ZMS na Štatenbergu.

V nedeljo, 11. junija 1967, sta dva polna avtobusa odpeljala pionirje, mladince in učitelje na Štatenberg. Žal vreme ni bilo najbolj naklonjeno mladim iz Kidričevega, zato je bil sprejem v eni izmed dvoran, ki so jo

ske organizacije, nato pa so si pionirji odvezali rutice — simbol pionirske organizacije. Temu je sledila svečana zaobljuba in razdelitev mladinskih izkaznic.

Po končanem svečanem delu so novopečeni mladinci sedli k mizam in segli po jedeh, ki so jim jih pripravili gostoljubni gostinci na Štatenbergu. Medtem je tudi veter razpodil z dežjem namočene oblake, tako da so se mladi lahko še nekoliko povesečili v lepo urejeni okolici gradu.

V popoldanskih urah sta oba avtobusa spet odpeljala proti Kidričevemu. Mlade je v Kidričevem čakalo še eno nadvse prijetno presenečenje. Tokrat se

je izkazalo vodstvo NK Alumnij, ki je vsakemu novosprejetemu mladincu poklonilo brezplačno vstopnico za ogled prvenstvene nogometne tekme Alumnij : Famos. Potrudili so se tudi domači nogometaši, kot da bi z zmago, ki so jo izvojevali, hoteli pripraviti mladim posebno veselje.

Taborniki v Kidričevem dobro delajo

Zadnji dve leti je taborniška organizacija v Kidričevem živela in se spet odlikuje s svojo dejavnostjo. Organizacija, na katero smo pred leti že pozabili, spet stoji na trdnih temeljih in z delom demantira mnenje nekaterih nevernih Tomažev, ki imajo vedno na jeziku frazo, da v Kidričevem ni moč delati v kaki organizaciji, ker pač ljudje nimajo zanimanja za nobeno stvar.

Taborniki delajo preudarno, po načelu, da si ni pametno zastaviti preveč nalog naenkrat. Saj se v takem primeru po navadi zgodi, da organizacija sicer nekaj časa dela, potem pa, ko preneha začetna zavzetost, delo zamre. Zato so kidričevski taborniki svoje delo omejili le na osnovne taborniške dejavnosti. Prirejajo izlete, za katere se posebno navdušujejo mladi. Za svoje člane pripravljajo tudi poceni letovanje v Bohinju.

Skrbijo pa tudi, da se lahko člani udeležijo tudi taborjenj, ki jih prirejajo druge taborniške organizacije. Vodstvo organizacije pa zelo skrbi tudi za vzgojo mladih kadrov. Zavedajo se namreč, da bo organizacija lahko delala le, če bo v njenih vrstah vedno dovolj delovnih mladih ljudi.

Pa še eno prijetno novost so letos pripravili taborniki. Šotori, ki jih imajo, tudi izposojajo nečlanom. Izposojevalnina za šotor, v katerem je prostora za štiri osebe, je 500 starih dinarjev na dan. Kdor si hoče izposoditi šotor, mora postati tudi član taborniške organizacije in seveda plačati članarino, ki pa ni visoka. Tako si organizacija vsekakor zelo izvirno pridobiva nove člane. Ustvarja pa si tudi materialno podlago za svoje nadaljnje delo. Dof

Tovarna glinice in aluminija v St. Nicolasu v Grčiji

Grčija je znana po svojih bogatih nahajališčih boksita v Itēi. Možnost, da bi na tej bogati surovinski osnovi zgradili močno aluminijско industrijo, je bila doslej neizkoriščena. Vso letno proizvodnjo boksitnih rudnikov so izključno izvažali.

Z izgradnjo velike tovarne aluminija in glinice na severni obali Korintskega zaliva, 150 kilometrov od Aten, se je položaj spremenil, saj lahko sedaj Grčija letno proizvodnjo boksitnih rudnikov vsaj delno izkoristi doma. Od skupne proizvodnje 1,3 milijona ton boksita letno ga izvozijo še vedno 0,9 milijona ton. Največji odjemalec je Sovjetska zveza, ki prevzame približno polovico te količine. Ostanek, 400.000 ton boksita, predelajo v tej novi tovarni, ki proizvaja letno 200.000 ton glinice in 70.000 ton aluminija.

Po naročilu grške firme Aluminium de Grèce je načrte za tovarno opravila francoska firma Pechiney. Merilne in regulacijske naprave, večino motorjev, turboagregat in telekomunikacijske naprave je dobavila in montirala firma Siemens A. G.

Boksit, ki ga dovažajo po morju z ladjo za razsute tovore s 1200 tonami koristne nosilnosti, predelujejo po kontinuiranem Bayer postopku. Pravilno dozirana mešanica boksita in luga se pretaka skozi 17 na prostem stoječih avtoklavov v samo en zniževalec tlaka. Pritisk v prvem avtoklavu znaša 80 kp/cm². Suspenzija doseže najvišjo temperaturo 250° C (v zadnjem avtoklavu).

Rdeče blato črpajo po približno 1 km dolgem cevovodu v morje.

Iz procesa vračajoči se redki lug koncentrirajo v vparilnici.

Preden gre gosti lug v proces, mu dodajo nekaj svežega luga. Koncentracije luga stalno merijo.

VPARILNICA

Vparilna naprava je s štiristopenjskim istosmernim načinom vparevanja, z dodatno predvparilno stopnjo pri najnižjem, to je pri pritisku kondenzatorja.

Iz rezervoarja dovajajo redki lug najprej v predvparilno stopnjo, nato pa ga črpajo skozi pet zaporednih predgrelicev, od katerih so prvi štirje ogrevani s

soparo, peti pa s svežo nizkotlačno paro. Iz petega predgrelica teče lug v prvi vparilnik, ki ga ogreva sveža nizkotlačna para, nato pa skozi preostale tri vparilnike, od katerih ima vsak naslednji nižji pritisk od prejšnjega in ga ogreva sopara iz prejšnjega vparilnika.

PRESKRBA Z ENERGIJO

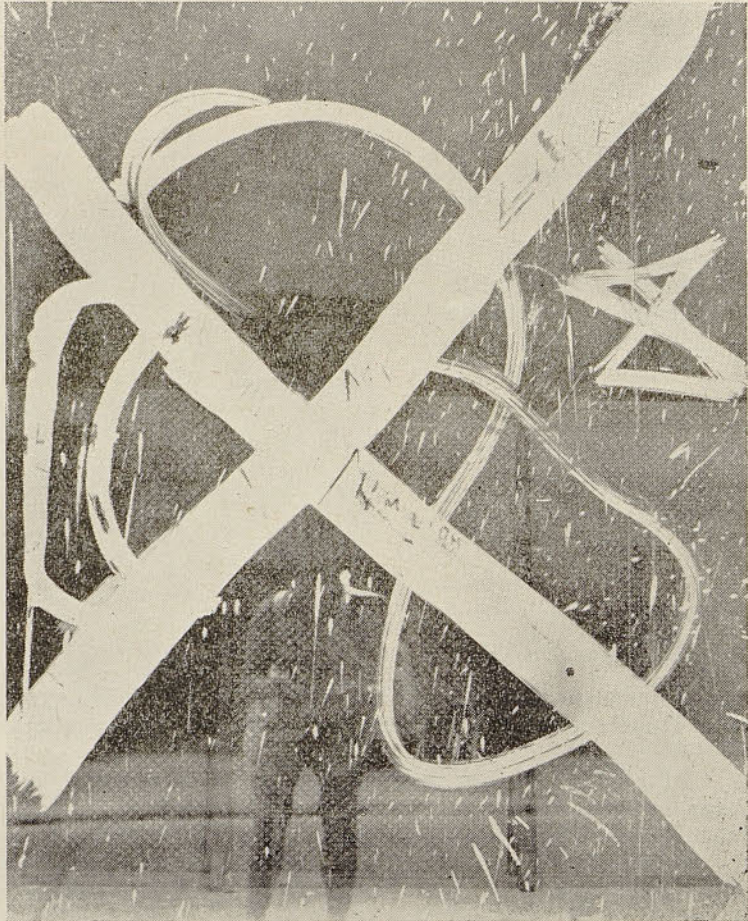
Tovarna ima lastno kotlarno s tremi kotli na tekoče gorivo. Vsak kotel ima zmogljivost 45 t pregrete pare na uro, s pritiskom 60 kp/cm² pri 400° C. Pogon kotlov poteka ločeno, tako da prvi kotel napaja vparilnico in druge potrošnike nizkotlačne pare, drugi kotel proizvaja paro za segrevanje avtoklavov (visokotlačna para), tretji pa je rezerva.

Para iz prvega kotla odda del svoje energije v 4-MW protitlačni turbini. Generator običajno pošilja energijo v mrežo, pri padu električne energije pa priključijo vse važne naprave na lastni generator.

Za preskrbo elektrolize z električno energijo je zgrajenih šest 150-kV daljnovodov.

REGULACIJA PROCESA

Za regulacijo so uporabili teleprem sistem s transistorskimi pretvorniki signalov in elektrohidravličnim pogonom reguliranih organov. Tak sistem omogoča zaradi enotnosti instrumentov razmeroma malo količine rezervnih delov. M.

»Avtoportret« — Foto Stojan Kerbler

Upoštevaj prometne predpise!

Dne 23. junija 1967. leta so bili v dopoldanskem času prehodi med halo livarne in elektrolize delno zatrpani z odlitki.

Skladi odlitkov so bili naloženi ob cestišču in delno na cestišču, kljub temu da je bilo od cestnega robnika zuna cestišča še precej prostora. Ti so bili visoki do dva metra. Nekateri pa so bili naloženi pod kotom, tako da bi se lahko že ob manjšem

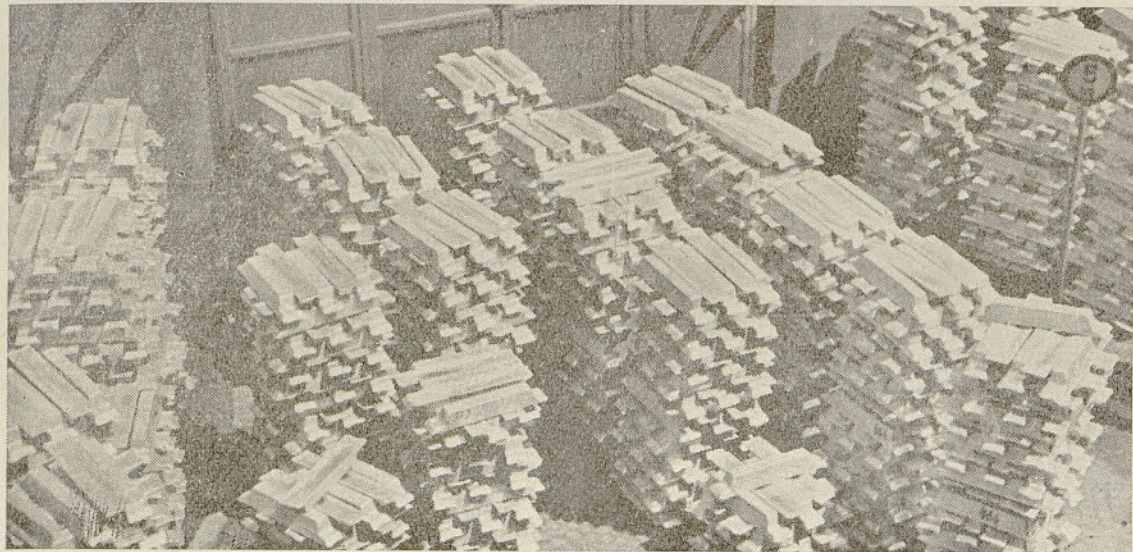
sunku mimovozečega vozila zrušili in s tem ogrozili delavce in prometna sredstva. Zraven tega pa je večkrat že sam prevoz odlitkov z viličarji nepravilen (glej 4. številko našega časopisa tega leta).

S takšnim odlaganjem nastopajo težave pri prometu na prehodih ob livarni, ki je že tako zelo gost. Razen tega so skoraj vsak dan na teh prehodih še

tuja vozila — prevzemniki odlitkov.

Pri odlaganju gre celo tako daleč, da predmeti blokirajo prehod in zakrijejo prometni znak. Dodajam, da ne bi bilo slabo, če bi odgovorne osebe v prihodnje posvetile temu »odlaganju in prevozu« več pozornosti — s prizvokom, da upoštevajo predpise o varstvu pri delu.

-K

Prehod?

Nameščanje praznega vakuumskega lonca za črpanje aluminija na voziček

PROIZVODNJA GLINICE PO BAYER POSTOPKU

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Opis kontinuiranega postopka v Gardannu

Boksit razklaplja v štirih enakih avtoklavnih serijah. Praviloma so v pogonu tri serije, ena pa je na pregledu in čiščenju (serijo zaustavijo po treh in pol mesecih obratovanja).

Priprava boksitne suspenzije

Da bi dobili boksitno suspenzijo, primerno za prečrpavanje pod pritiskom, morajo boksit temeljito zmleti. Predhodno zdrobljeni boksit granulacije od 0–20 mm jemljejo iz silosa in ga z dodatkom razklopnega luga meljejo v trikomornem Fives-Lille mokrem mlinu pri 22 vrtljajih na minuto. Povprečna kapaciteta mlina je 40 ton boksita na uro in le 5% materiala ostane bolj grobega od 0,2 mm. Po mletju suspenzijo presejejo na vibracijskem situ in uskladišči v rezervoarju z 250 m³ prostornine. Sito zadrži komade večje od 1 mm (les, železo, nezdrobljen boksit). Suspenzija vsebuje približno 250 g boksita na liter.

Razmerje med količino boksita in razklopnega luga držijo

konstantno s pomočjo posebnega instrumenta — proporcimetra, ki ureja s svojim delovanjem na avtomatski ventil dotok razklopnega luga.

Opis opreme za razklop

1. Predgrelec prostornine 45 kubičnih metrov.
2. Devet avtoklavov, vsak ima 50 m³ prostornine. Šest avtoklavov zagrevajo s povratno paro iz zniževalcev tlaka, zadnje tri pa s svežo paro. V vseh avtoklavih pa tudi v pregrelcu so montirani mešalci in grelna telesa (grelna površina 200 m²).
3. Membranska črpalka tlačí suspenzijo skozi serijo pod pritiskom. Obrati pogonskega motorja črpalke se lahko spremenjajo, s tem pa lahko spremenjajo kapaciteto črpalke od 80 do 150 m³/h. Ta črpalka je zgrajena na enaki osnovi kot eksperimentalna črpalka, ki smo jo opisali že v prejšnji številki.
4. Sedem zniževalcev tlaka, v katerih znižujejo tlak in temperaturo brozge. Sproščeno povratno paro uporabljajo za predgrevanje suspenzije v avtoklavih od 1 do 6. Vsak zniževallec je tako oblikovan, da se lužina ne more pomešati s paro.
5. Sedemnajst kondenznih loncev. Deset jih je namenjenih za čisti kondenzat, ki nastane

Obratovanje

Uvedba kontinuiranega procesa je omogočila avtomatično regulacijo celotnega postopka. Polnjenje predgrelna regulira plavač prek avtomatskega ventila. Predgrelec je nameščen nad membransko črpalko in jo napaja s pomočjo gravitacije. Membranska črpalka je volumetričnega tipa in določa kapaciteto serije. Da v seriji ne bi prišlo do nevarnih nadpritislov, skrbi patentirana naprava, ki odpira izpustni ventil iz zadnjega avtoklava in ureja pretoke tako, da avtoklavno serijo zapušča enaka količina suspenzije, kot se vanjo tlači. Predvidenih je še nekaj varnostnih naprav, ki ustavijo membransko črpalko, če postane pritisk v seriji previsok.

Suspenzija gre po ceveh iz avtoklava v avtoklav, nato ji v sedmih stopnjah znižajo tlak in iz zadnjega zniževalca tlaka gre suspenzija v razredčevallec. Kondenzat, ki se nabira na dnu vsakega grelnega telesa, gre v kondenzni lonec, poseben plavač prek avtomatskega ventila pa ureja odvajanje kondenzata iz kondenznega lonca. (Kondenzni lonec ne sme biti prazen, niti preveč poln, ker oboje slabo

vpliva na izkoristek in predajo toplote.) Krogotoka čistega in alkalnega kondenzata sta med seboj ločena. S tem preprečijo črpanje alkalnega kondenzata v kotlarno.

Rezultati kontinuiranega razklopa v Gardannu

V letih od 1956 do 1958 so postavili štiri identične avtoklavne serije, vsaka serija ima svojo membransko črpalko. Montirali so bili tudi rezervno membransko črpalko. Avtoklavne serije so avtomatizirane, proizvodnjo pa vodijo iz kontrolne dvorane. Vsaka serija obratuje 100 do 120 dni brez zaustavljanja. Nato jo zaustavijo za 10 do 20 dni zaradi čiščenja grelnih površin in kontrole ter popravila gibljivih delov, mašilk ter kontrolnih in regulacijskih instrumentov. Rezultati proizvodnje so zadovoljivi in celo boljši, kot so pričakovali, saj znaša dejanska proizvodnja tovarne več kot 1000 ton glinice na dan.

Uvedba kontinuiranega razklopa monohidratnih boksitov je omogočila tudi velike prihranke na porabi pare. Za proizvodnjo 1 tone glinice porabijo namesto prejšnjih 4 ton le še 2,4 tone pare s 620 kal/kg. Tak rezultat so dosegli, ko so obratovali s štirimi serijami 40% vsega časa, 60% pa s tremi serijami. Tudi membranske črpalke ne zahte-

vajo pretiranega vzdrževanja. Membrane zamenjujejo preventivno vsakih 2000 obratovalnih ur, ventile pa vsakih 1600 ur.

Nekaj podatkov o delovanju avtoklavne serije:

	1958	1961
Kapaciteta serije m ³ /h	110	140
Razklopni lug g Na ₂ O/l	210	260
M. r. razklopnega luga	4,12	2,75
M. r. po razklopu	1,64	1,37

Vsaka serija proizvaja na uro 14 ton glinice.

Bodočnost kontinuiranega postopka

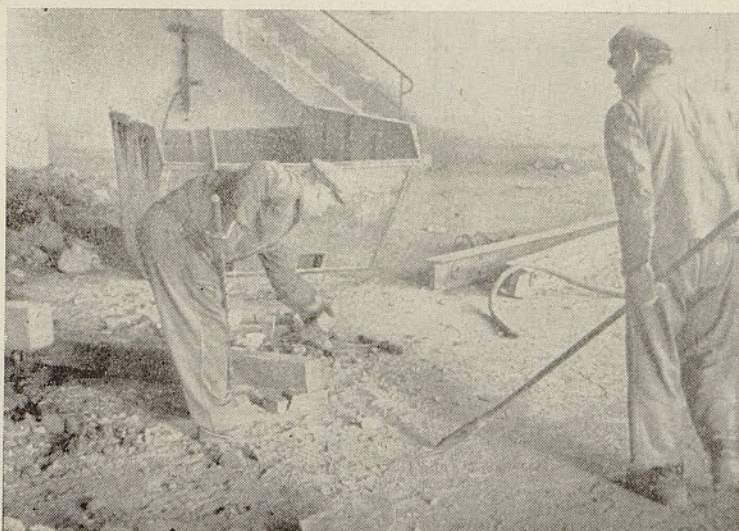
Doseženi dobri rezultati spodbujajo h konstrukciji novih avtoklavnih serij, ki bi omogočale višje temperature razklopa in s tem zvišano proizvodnjo od 14 do 15 ton glinice na uro na 17 do 18 ton glinice na uro.

Petnajst let tesnega sodelovanja med strokovnjaki za raziskave, proizvodnjo glinice in avtomatsko regulacijo je omogočilo konstrukcijo avtomatiziranih kontinuiranih avtoklavnih serij za razklop. Njihova dogajanja so bila revolucionarna, ne samo pri reševanju problematike prečrpavanja boksitne suspenzije, ampak tudi na področju tehnike gretja avtoklavov in avtomatične regulacije.

Povečana poraba električne energije za drobljenje, prečrpavanje in mešanje je kompenzirana z visoko produktivnostjo avtoklavne serije (320 ton glinice na dan na serijo), kar je omogočilo v Gardannu proizvodnjo več kot 1000 ton glinice na dan in znižano potrošnjo pare 2,4 tone na tono glinice.

Kljub ugodnim rezultatom pa z raziskavo in izboljšavami še nadaljujejo. Zvišujejo razklopno temperaturo, kar omogoča skrajšanje časa, potrebnega za razklop boksita. Kapaciteto serije zvišujejo s povečanjem grelnih površin. Povečane grelnne površine omogočajo, da se skozi serijo prečrpa večja količina boksitne suspenzije. Skupen učinek vseh teh sprememb in izboljšav bo omogočil proizvodnjo 370 ton glinice na dan na serijo ob nadaljnjem, čprav majhnem, znižanju potrošnje pare.

(Nadaljevanje sledi)

Pospravljanje ostankov katodnega dna elektrolitske peči

TVD Partizan-Kidričevo v sezoni 1966/67

Tretje leto obstoja TVD Partizana iz Kidričevega je prineslo obilo uspeha, kakor za tekmovalce, tako za športne entuzijaste iz UO društva. Društvo goji pet športnih panog, medtem ko odbojka pri društvu eksistira kot občasna rekreacija. Omenimo naj te športne panoge in uspehe, ki so jih dosegli, in vestne športne delavce, ki so ves prosti čas posvetili tako zaželjenemu družbenemu delu.

Panoge ne bomo razporedili po doseženih uspehih, temveč po masovnosti. Najbolj masovna je vsekakor telovadba; čez 60 pionirjev in pionirk, 20 mlad-

cev in mladink ter nekaj članov in članic izpolni vsak dan telovadnico osnovne šole in se pod vodstvom trenerja Andreja Goršeta, »alfe in omega« kidričevske telovadbe, uči telovadno abecedo.

Kako daleč so prišli v svojem učenju, naj povedo rezultati njihovih nastopov na področnem, republiškem in državnem prvenstvu. Najbolj množični na teh nastopih so bili pionirji. Na področnem prvenstvu v Mariboru so se plasirale za republiško prvenstvo vse vrste, ki so nastopile, t. j. 8 vrst. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev so v

Ljubljano, na republiško prvenstvo, odpotovale samo štiri vrste. Uspeh je bil več kot zadovoljiv: eno drugo in dve četrti mesti za vrste, ter prvo mesto Radovana Acimoviča med posamezniki.

V tekmovalstvu članic II. razreda je bila tretjeuvrščena v republiški konkurenci Vera Berlič, medtem ko je drugo mesto v konkurenci članic I. razreda zasedla Anica Vrtič, obe pa sta članici Partizana Kidričevo. Z uvrstitvijo na drugo mesto je Vrtičeva izpolnila pogoje za nastop na državnem prvenstvu, kjer je zasedla odlično tretje mesto in premagala prvouvrščeno s prvenstva Slovenije.

Atletska sekcija Partizana ima več kot 20 članov, od teh je nekaj tekmovalcev, ki so dosegli že velike uspehe. Najboljši med njimi je vsekakor Janez Meznarič. Lista njegovih uspehov je zelo dolga in bi porabil preveč prostora, da bi opisal vsa prva mesta, ki jih je to leto dosegel. Zato bom omenil samo nekaj bolj pomembnih rezultatov.

Nastop v državni reprezentanci na balkanskem krosu v Atenah — odlično četrto mesto.

— Mednarodni atletski miting Alpe-Adrija — prvo mesto na 1500 m.

— Področno prvenstvo za juniorje — prvo mesto na 1500 m 3000 m.

— Republiško prvenstvo v Novi Gorici — prvo mesto na 1500 m.

Citiram še zveznega trenerja za srednje in dolge proge **Lea Longa**: »Največji talent, ki veliko obeta, je izvrstni Janez Meznarič iz malega kolektiva Partizan Kidričevo.«

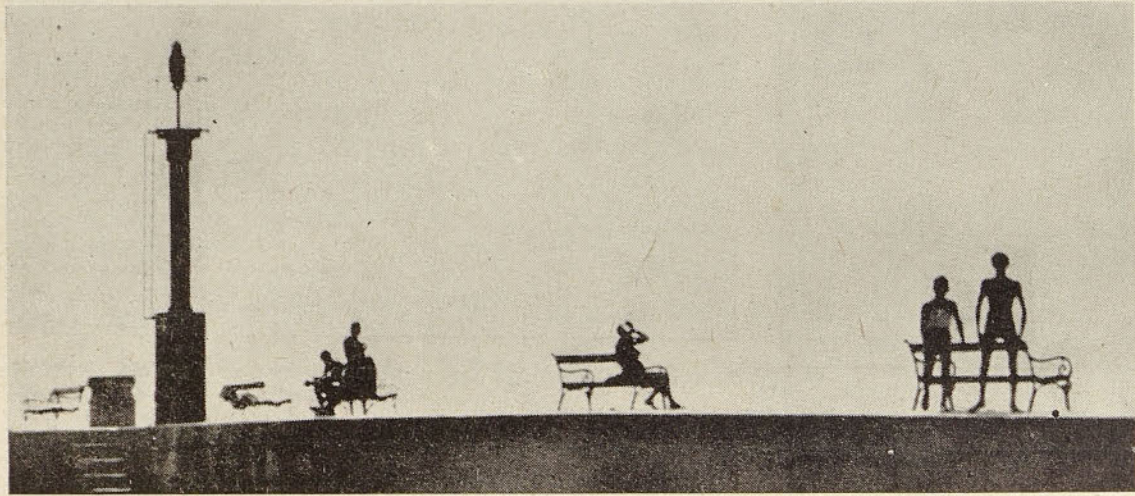
Od ostalih tekmovalcev, ki jih vodi trener **Bogo Hmelina**, naj omenimo še **Marušo Pungertl**, ki je na dveh tablicah desetih najboljših v republiki (400 m in met krogla), ter **Lidijo Klajnshek**, katere »pet minut« bo še prišlo.

Zelo aktivni so tudi kegljači Partizana, ki so v občinskem prvenstvu zasedli tretje mesto, njihov plasma pa bi bil še boljši, če bi imeli svojo stezo vsaj za trening. Njihov vodja, bolj točno povedano »deklica za vse«, je vneti športni entuzijast **Aleksander Fajt**, ki tekmuje aktivno in dela v odboru društva.

Tenis in košarka nista prišla tako daleč, kot druge panoge, predvsem zaradi slabega interesa in odziva prebivalcev Kidričevega. Tenisači so sicer z lastnimi močmi renovirali skoraj neuporabno igrišče, si v začetku zelo prizadevali, da bi tenis našel svoje »mesto pod soncem« v Kidričevem, toda interes je bil premajhen, tako da eksistira tenis zdaj samo kot rekreacija.

Se manj interesa je med mlajšimi zbudila košarka, tako da je veliko vprašanje zanjo nadaljnji obstoj. Ko so se začeli lepši dnevi, so vsi zapustili zaprte prostore in košarka je skoraj pozabljena.

Moram povedati še besedo dve o odbojki, ki je zelo popularna med našimi delavci in skozi vse leto odbojkaška igrišča ne mirujejo. V. V.

Poletje — Foto Stojan Kerbler

PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI

PREPREČUJMO NESREČE

(Prenos s 1. strani)

sanih osebnih zaščitnih sredstev. To je tretje pravilo.

Velika, in tudi nepričakovana, nevarnost preti od politja z lugom, ki je ponajvečkrat še vroč. Netesnost cevovoda, prirobnic, črpalk lahko v trenutku povzroči obrizg z lugom. Zato morajo imeti tisti, ki delajo v objektih, kjer preti nevarnost politja ali obrizga z lugom, predpisana osebna zaščitna sredstva in jih tudi uporabljati. Pri vseh obhodih, pregledih in popravilih naprav in strojev, po katerih se pretaka lug, moramo brezpogojno uporabljati predpisana osebna zaščitna sredstva. To velja tudi pri delih s paro, plinom in kislinami.

Zaradi nepazljivosti lahko nastanejo nesreče pri delih z raztaljeno kovino, žilindro in talilom. Posebno nevarno je uporabljati vlažno orodje in material. Voda povzroča v dotiku z razžarjenim materialom eksplozijo in s tem možnost obrizga, lahko pa tudi povzroči veliko škodo. Zato moramo pred vsako uporabo orodje in material vest-

no pregledati, če ni vlažno oziroma mokro. Pri vsakem delu na elektrolitskih pečeh, livniških pečeh moramo uporabljati predpisana osebna zaščitna sredstva.

Dobro postavimo in pritrdimo predmete za obdelavo

Če nismo dobro postavili in pravilno upeli predmet, ga tudi ne moremo varno obdelovati. Ali se ni že večkrat pripetilo, da so se delavci težko poškodovali prav zaradi tega, ker v naglici niso dobro postavili in upeli predmeta v stroj, pa je predmet med obdelavo spremenil svojo normalno smer vrtenja. Na oko malenkost. Malenkost je tudi, da z delovne mize odstranjujemo kovinske ostružke z golo roko, čeprav se je pri takem delu že veliko delavcev resno poškodovalo.

Pogonski jermeni vseh vrst, sklopke, vrteči se predmeti so večkrat vzrok nesreč

Nepravilni postopki z jermeni so lahko vzrok težkih nesreč.

Okrog njih se ne sme motoviliti, dokler ni stroj zaustavljen in se ni popolnoma umiril.

Vsa pogonska sredstva, jermeni, sklopke, zamašnja kolesa, z eno besedo, vse, kar se vrti, mora biti tako zavarovano, da jih ni moč doseči med pogonom in da v primeru demolanja ne morejo poškodovati delavcev.

Strojev, ki nimajo varovalnih naprav, ne smemo spustiti v pogon.

NAŠ INTERVJU

(Prenos s 4. strani)

posamezniki. Vsekakor moramo najti pametno in ustrezno rešitev!

● **KAJ MENIŠ GLEDE PREDVIDENEGA SISTEMA DELITVE OSEBNIH DOHODKOV OZIROMA KAJ JE BILO PO TVOJEM DO SEDAJ NAJBOLJ POMANJKLJIVO IN ČEMU BI MORALI SPDE PO SVETITI NAJVEČ POZORNOŠTI?**

Vprašanje delitve osebnih dohodkov je eno izmed najbolj kritičnih točk ne samo v naši delovni skupnosti, ampak skoraj po vsej Jugoslaviji, saj še vedno ni uspelo najti tiste prave formule, s katero bi naše neposredne proizvajalce zainte-

resirali za to, da bi dosegli čim večjo proizvodnjo, saj je edino to osnova za izboljšanje delitve osebnih dohodkov in dviga življenjskega standarda vsakega člana kolektiva. Trdim, da sedanjí pravilnik, ki je v veljavi, ni pokazal skoraj nobenega zanimanja našega proizvajalca tako za kvaliteto kot tudi kvantiteto proizvodnje, saj se skoraj prav nič ne razlikuje od prejšnjih pravilnikov, ko je bila ura dinar, sedaj pa je ura — točka — dinar. Ob razpravah za sedanjí veljavni pravilnik je bilo poudarjeno, da bo točka imela vrednost po realizirani proizvodnji, toda sedaj vidimo, da ni tako, kajti vrednost točke je vedno enaka, ne glede na izvršeno proizvodnjo, za kar sodim, da ni niti malo izpodbudno za našega proizvajalca, saj se namreč teorija v času priprav za novi pravilnik ni pozneje sploh spremenila v prakso.

Prepričan sem, da imajo vsi naši člani kolektiva trdno voljo do dela, vendar pa moramo to vsekakor pozneje izraziti v njihovih osebnih dohodkih, tako da bi res prišlo enkrat do izraza pravilo, da bi naj bil za služek vsakega posameznika po njegovem vloženem delu, kar je tudi najbolj pravično.

Menim, da bodo morali vsi člani SPDE oziroma prek njih vsi člani kolektiva aktivno sodelovati v sedanjih pripravah za novi pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, kajti brez aktivnega dela vsakega našega proizvajalca ne bomo dosegli prav nobenega uspeha!

● **ODNOSI MED PROIZVAJALCI V DELOVNI SKUPNOSTI SO ZELO VAŽEN DEJAVNIK ZA USPEŠNO PROIZVODNJO. ALI SI PREPRIČAN, DA JE V NAŠEM KOLEKTIVU VSE V REDU?**

Popolnoma soglašam, da so medsebojni odnosi v vsakem kolektivu (zato tudi v našem) eden izmed važnih elementov za napredek vsake delovne organizacije, kar je seveda tudi praktič-

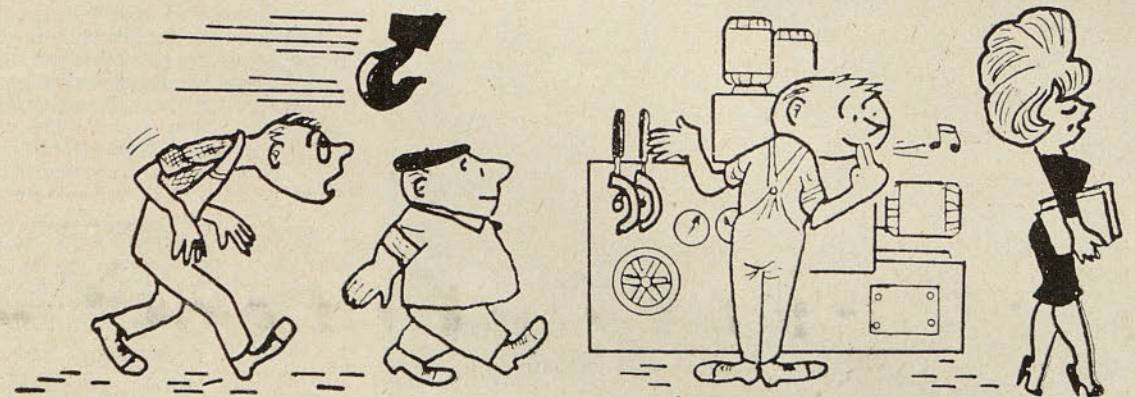
no dokazano, čeprav seveda ne bi mogel reči, da so pri nas ti odnosi na najboljši poti, vendar ni tako kritično, da bi imeli bistven vpliv na proizvodnjo. Vsekakor pa bi morali predvsem medsebojni odnosi med nadrejenimi in podrejenimi biti na taki ravni, kot bi to naj bilo v današnjih pogojih gospodarjenja.

To namreč pomeni, da je potrebna tesna povezanost med vodstvom delovne enote in proizvajalci vsake delovne enote. Sicer pa je o tem bilo že precej povedanega v naši delovni skupnosti in zaradi tega nimam bistvenjših pripomb oziroma predlogov.

● **S KAKŠNIMI TEŽAVAMI SE NAJVEČKRAT SREČUJETE V VAŠI DELOVNI ENOTI, BODISI PRI PROIZVODNJI ALI PRI SAMOUPRAVLJANJU?**

Mislím, da težav ne manjka v nobeni delovni enoti, zato tudi ne v naši. Vendar pa bi omenil nekaj, kar je zame zelo pomembno in seveda važno za vse nas oziroma za našo proizvodnjo. Mislím na naše strojne naprave, predvsem parne kotle in turbine. Mi vsi vemo, da obratujejo te naprave že dolgo let in da prav zaradi tega niso več zmogljive dati od sebe tistih kapacitet, ki jih zahteva naša proizvodnja. Posebne težave imamo seveda takrat, ko je čiščenje parnega kotla, ker se v tem času zmanjša proizvodnja pare za 50%, s tem pa seveda nastopijo delno problemi v delovni enoti glinice. Sicer ne vem, kakšne bodo nove naprave v glinici (vparilniki), vendar me vseeno zanima, če bodo v prihodnje naše naprave v kotlarni še zmogljive prenesti take obremenitve, če smo dejansko brez rezerv. Morda gledam na to preveč črno, vendar je to pač trenutno tako. Glede težav v samoupravljanju pa menim, da so nedvomno popolnoma enake težavam v vseh drugih delovnih enotah! M. F.

ZA VARNO DELO SO POTREBNE, NE SAMO DOLOČENE MERE PAZLJIVOSTI, TEMVEČ JE POTREBNO VZETI V OBZIR TUDI:

vpliv nevarnosti na določene delavce

človeške reakcije: popuščanje pazljivosti